

GAZDASÁGI IRÁNYTŰ

www.bokik.hu

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara havi melléklete, 64. szám

2015. január 21.

Az új évet köszöntötték a kamarában

A kamarai hagyományoknak megfelelően idén is újévköszöntő rendezvényre hívták a BOKIK kiemelt partnereit, közöttük a kormányhivatalt, a megyei önkormányzatot, Miskolc városát, a Miskolci Egyetem vezetőit, valamint a vállalkozásokat, cégeket, intézményeket és az egyházak képviselőit. A január 12-én megtartott eseményen az idei év terveiről is

szó volt. Bihall Tamás, a BOKIK elnöke kiemelte: Az elmúlt év legfontosabb fejleménye, hogy magunk mögött hagytuk a válság időszakát. Ezt mutatja a vállalatok beruházási kedve, a foglalkoztatás élénkülése, ennek folytatására számíthatunk idén is. Az elnök szerint azonban látható az is, hogy a társadalmi, gazdaságpolitikai célkitűzésekben

szereplő átalakítások jelentős feszültségekkel járnak. A kamarát az oktatás átalakítása, a duális képzés bevezetése, megerősítése érinti. Továbbra is kiemelten fontos a gazdaság fejlesztése, és ebben a BOKIK aktív szerepet kíván játszani. Bihall Tamás végezetül úgy fogalmazott: „Ez a mai rendezvény az összefogás demonstrálása.”

A kamarai elnökének szavai után Lukács Irén, a kormányhivatal főigazgatója, Török Dezső, a megyei önkormányzat elnöke, Pflieger Péter Miskolc alpolgármestere és Jármay Károly, a Miskolci Egyetem stratégiai és fejlesztési rektorhelyettese köszöntötte a megjelenteket, és mondta el gondolatait az előttünk álló év feladatairól.

Kilátások

Mi várható 2015-ben? Hogyan befolyásolja a cégek kilátásait az orosz-ukrán válság, az Oroszország ellen bevezetett uniós szankciók? Milyen hatással van az olajárcsökkenés a gazdaság szereplőire, és milyen következményei lehetnek a svájci frank drágulásának? A témáról cégvezetőket kérdeztünk. /3.

Céglátogató

A BOKIK ebben az évben is fontos szerepet szán a szakmák népszerűsítésének. Ennek érdekében folytatódik a céglátogatások szervezése, amelyek során a diákok és tanárok is megismerkedhetnek egy-egy vállalkozás gyártási folyamataival, tevékenységével, az ott dolgozók munkájával. /7.

Sárospatak neve összefonódott a Rákóczi névvel és a szabadságharcokkal. Közel fél évszázada működő híres református iskolája mindig a haladó gondolkodást képviselte. A nagyomány úgy tartja, hogy II. András király leánya, Árpádházi Szent Erzsébet itt született 1207-ben. Itt tanított 1650-től a kor neves pedagógusa, a cseh Jan Comenius. Sárospatak történelmi múltját több mint ötven, műemlékké nyilvánított épület őrzi.

Farsangi jótékonysági bál

Az idei farsangi bált is a jótékonyság jegyében szervezi a BOKIK a miskolci Lions Clubokkal összefogva. A bál témája, vendége ezúttal Sárospatak, fellép majd a Bodrog Néptáncgyűttes, az este sztárvendége pedig a Dolly Roll lesz. A február 14-én (szombat) 19 órakor kezdődő bál helyszínénél ezúttal is a Zenepalotát választották a szervezők, és a jótékonysági tombola bevétele ezúttal is karitatív célokat szolgál. A rendezvényen folytatódik a városok bemutatkozásának hagyománya is. Tavaly Mezőkövesd volt a vendég, ezúttal pedig

Sárospatak történelmi értékeit, turisztikai látnivalóit népszerűsíti a bál. Ennek jegyében lép fel a hatvanéves Bodrog Néptáncgyűttes, és mutatkoznak be helyi népművészek, reprezentálva a város gazdag kulturális hagyományait.

A jó hangulatról, a vigasságról a Bonus Track együttes gondoskodik ezen az estén, és sztárvendégként színpadra lép a Dolly Roll.

Az érdeklődők a bálról, a jelentkezésről bővebb információt a www.bokik.hu honlapon szerezhetnek.

Látásukban sérült gyerekek javára

Az elmúlt évben kezdődött az az együttműködés, amelynek keretében a BOKIK és a jószolgálati céllal működő Lions Clubok közösen rendezik a farsangi szezonban a báljukat. Az esemény jótékonysági tombolájának bevételét ezúttal a vak és gyengénlátó gyerekek gyermeknapj rendezvényének támogatására ajánlják fel a szervezők. Ezt a programot a Vakok és Gyengénlátók Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Egyesülete szervezi majd. „A Lions Clubok közel száz éve a vakság elleni küzdelmet tüzték zászlajukra. Legfőbb támogatási célcsoportunk ez a közösség. A 3-4 megyei partnerszervezetünket igyekszünk azonos mértékben támogatni. A Vakok és Gyengénlátók Egyesülete örömmel fogadta a felajánlásunkat. A látásukban sérült gyerekeket különleges – számukra is élvezhető – produkciókkal, foglalkozásokkal szeretné meglepni az egyesület a támogatásból” – mondta el kérdésünkre Koleszár Péter, az Első Miskolci Lions Klub soros elnöke.

Újra Kamarai Társalgó

Februárban folytatódik a BOKIK Kamarai Társalgó című előadássorozata. A rendezvény előadója ezúttal dr. Horváth István orvos-biológus, az MTA Doktora, a New York-i Tudományos Akadémia tagja, az EU Immunológus Szakértő Testületének tagja. A professzor negyedszázada szenteli életét a koleszterin kutatásnak. Ezek a kutatások szervesen kapcsolódtak az antikoleszterin antitest felfedezéséhez, és a koleszterin

anyagcsere helyreállítására alkalmas vakcina feltalálásához vezettek.

Dr. Horváth István február 5-én (csütörtök), 15 órától tart előadást a BOKIK miskolci székházában (Szentpáli utca 1.) kutatásiról, az új fejlesztés – még nem törzskönyvezett – oltóanyagáról.

A rendezvény regisztrációköteles. Jelentkezni a tarsalگو@bokik.hu e-mail címen lehet.

2015

Bihall Tamás elnök,
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei
Kereskedelmi és Iparkamara

Koccintottunk. A napokban tartottuk 15. alkalommal a kamara újévi köszöntőjét, amelyre a megye és a városok vezetőit, országgyűlési képviselőket, hivatalok, intézmények vezetőit, a tudományos élet, az egyházak képviselőit, és természetesen a sajtó és a vállalkozások vezetőit, kamarai tisztségviselőinket invitáltuk. Sokan voltunk. Évekkel ezelőtt arra gondoltunk, hogy egy újévi koccintás mindenki számára kellemes program. Az európai uniós csatlakozás utáni helyzetkezelések, a 2008-ban beköszöntött gazdasági, pénzügyi, majd társadalmi válság talán mindenkit rádöbbenett arra, hogy az együttlét igazi értelme az összefogás ereje, a közös gondolkodás és a folyamatok tényleges kivitelezése. Hosszú idő után úgy látom, hogy ez mindenki számára nyilvánvaló és az eseménynek ez ad igazán értelmet és súlyt is. Ezt igazolták a hozzászólások, támogató mondatok.

A kamarában úgy látjuk, hogy a 2015-ös gazdasági várakozások pozitívak, a cégek optimisták, bíznak a tevékenység bővülésében, a jövedelemtermelő-képesség erősödésében, a foglalkoztatási szint növelésében, összességében a gazdasági növekedésben. Kamaraként hangsúlyoznunk kell, hogy ezt megalapozottnak látjuk, de a kritikus pontokra is fel kell hívni a figyelmet. Makro összefüggésekben a Svájci Jegybank napokban bejelentett lépése, amely belengette a forint árfolyamát, az USA és az EU szabadkereskedelmi megállapodás helyzete, az orosz-ukrán konfliktus mind olyan kérdések, amelyek súlyosan érinthetik hazánk és szűkebb pátriánk gazdaságát. Az is fontos, hogy a kamara aktívan vegyen részt a gazdaságot érintő jogszabályok előkészítésében és ne forduljanak elő olyan anomáliák, mint például az EKAER esetében, ahol a helyes célok megjelölése meglehetősen bizonytalan végrehajtással ötvöződik. Igen pozitívnak tartom (nem minden régióra vonatkozik ez), hogy a NAV vezetőinek együttműködési szándéka itt Észak-Magyarországon, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében példamutató és tom-píthatja a végrehajtásból származó gazdasági veszteségeket.

A kamara kiemelten érintett az oktatás, mindenekelőtt a szakképzés, a felnőttképzés és a felsőoktatás átalakításában, és minden esélyünk megvan arra, hogy ezt Borsod-Abaúj-Zemplén megyében jól fogjuk alkalmazni. A duális képzés, a tanulók gyakorlati felkészítése igen aktív vállalati közreműködést igényel.

Ez évben, a tervezés időszakában eldőlhet a 2014-2020-as európai uniós források felhasználásának sorsa, vagyis az, milyen hatékonyan, milyen gazdasági erőterben lehet az óriási méretű forrásokat befektetni. Ezek valamennyiünk közös felelősségébe tartoznak. A gazdaságot, társadalmat érintő kihívásokat helyesen értékeljük, és jó döntéseket hozunk megyénk, városaink és természetesen gazdaságunk fejlesztése érdekében. A kamara testületei a napokban ennek szellemében fogalmazzák meg a 2015. évre vonatkozó programjait. Bizom benne, hogy az év eleji összejövetelünk megalapozta és megerősítette ezt. Erre koccintottunk.

Cégvezetők a gazdasági kilátásokról

A KSH adatai szerint az elmúlt év második negyedében 3,9 százalékkal, a harmadikban 3,2 százalékkal volt a gazdasági növekedés hazánkban. A Nemzetgazdasági Minisztérium értékelése szerint régiós viszonylatban is jól teljesített a magyar gazdaság: az ország az Európai Unió éllovasai között van. De milyenek az ideai kilátások? Erről kérdeztük a cégvezetőket.

„Nagy változásokra nem számíthatunk 2015-ben, növekedés nem várható, de tartani tudjuk a meglévő szintet” – magyarázta Bányai Zoltán, a Betatherm Kft. ügyvezető igazgatója. A fűtőtestek, design radiátorok gyártásával foglalkozó miskolci cég egyik fő exportpiaca éppen Svájc, de mivel az elszámolás euróban történik, a frank drágulása nem feltétlenül ront a cég helyzetén – tudtuk meg az ügyvezetőtől. Igaz ugyan, hogy az alkatrészként behozott svájci termékek drágulnak, de az eddigi gyakorlat szerint ennek az elszámolása is euróban történt, és Bányai Zoltán bízik benne, hogy a partner nem kezdeményezi ennek a megváltoztatását.

„A frank drágulása számunkra még pozitív következményekkel is járhat, hiszen ez azt jelenti, hogy a svájci emberek fizetésének értéke nagyobb lett, ami a fogyasztás növekedésével jár, és a következmény a megrendelések gyarapodása is lehet.” Az ügyvezető hozzátette azt is, hogy a gyártás Svájcban már korábban is igen drága volt, és ez most tovább növekszik, tehát nem kizárt, hogy a svájci cégek esetleg áthelyezik gyártókapacitásukat. Ami az olajár csökkenését illeti, ennek pozitív hatásait nem érzékeli a Betatherm vezetője, mert mint mondta, az EKÁER és az útdíj elviszi a fuvarozók megtakarítását.

A sajtósögedi Whist Kft. 1998 óta foglalkozik műanyag-feldolgozással,

A vegyipar kedvezően érinti az olajár csökkenése

jelenleg a cég a kelet-magyarországi régió legjelentősebb légpárnás-fólia gyártója.

„A gyenge forint erősíti pozíciókat”

Rapcsák Attila, a vállalkozás vezetője optimistán nyilatkozott, amikor a kilátásokról kérdeztük. „Műanyag-feldolgozó cég vagyunk, és az alacsony olajárak következtében a polietilén alapanyag olcsóbb, utoljára 2011-ben volt ilyen alacsonyan az ár. Ez kedvező hatással van a munkánkra. Az ukrán válság közvetve érint minket, mert azok a cégek, akik Oroszországba szállítottak különböző – a mi csomagolóanyagunkkal védett – termékeket, most az embargó miatt kiszorultak a piacról, és nem rendelnek nálunk fóliát, ami érezhető visszaesést okoz. A gyenge forint viszont – miután mi nem hozunk be importból semmit – erősíti a pozícióinkat azokkal a kereskedőkkel szemben, akik uniós

tagállamokból hoznak be csomagoló fóliát, és kénytelenek árat emelni a beszerzés drágulása miatt.

Hogy kivédjük a negatív hatásokat, folyamatosan keressük az új célpiacokat, belföldön és külföldön egyaránt, sok kereskedővel állunk kapcsolatban, és próbálunk újabbakat magunkhoz kötni. Bízunk abban, hogy a gazdaság erősödése folytatódik, és akkor a mi termékeink iránt biztosan lesz kereslet.”

Gyengébben kezdődött az év

A szendrői Aluszfém Kft. termékeit a gépiparban, a járműiparban, a gáziparban és az építőiparban használják itthon, de főképpen külföldön. A cég árbevétele tavaly megközelítette a 220 millió forintot, és 35 dolgozót foglalkoztatnak. Molnár Zoltán ügyvezető igazgató az idei év indításáról elmondta: visszaeséssel kezdődött 2015, de biznak abban, hogy a nemzetközi

gazdaságban tapasztalható negatív folyamatok nem lesznek hatással vállalkozásukra. A cég svájci partnerrel is kapcsolatban áll, de külföldi üzletfelük létrehozott Magyarországon egy céget, amellyel euróban történik az elszámolás, így a frank árfolyamváltozása nem befolyásolja eredményeiket. Az Aluszfém egyébként igyekszik több lábón állni, ami biztosítja a kiegyensúlyozott piaci pozícióját.

A konfliktus következményei

„Az orosz-ukrán konfliktus komoly csapást jelentett Ukrajna gazdaságára, és az európai exportőrökre, köztünk hazánkra is. Az infláció növekedése, a hirtelen árfolyamának erőteljes csökkenése, a költségvetés bevételeinek csökkenése és a meglévők átcsoportosítása a piac minden szintjén komoly fogyasztáscsökkenést eredményezett, ami erőteljesen kihat a magyar exportőrökre és áru fuvarozókra is. További bevételkiesést eredményezett az Oroszországgal szemben bevezetett embargó. A hatás komolyan érinti a mezőgazdaságot, az élelmiszergyártókat és feldolgozókat, és több más ágazatot is. A pontos számokat 2014-ről még nem ismerjük, de az ukrán statisztikákat figyelembe véve csökkenés várható. Ennek ellensúlyozására a Magyar-Ukrán Kereskedelmi és Iparkamara a Nemzetgazdasági Minisztérium támogatásával 2014-ben több piacfeltáró utat és üzletember-találkozót szervezett a magyar vállalkozók számára, amelyek során üzletkötésekről és ukrániai cégalapításokról is beszámolhatunk. 2015-ben ezt folytatjuk, hogy a már exportáló vagy exportálni kívánó cégeknek további segítséget tudjunk nyújtani” – nyilatkozta lapunknak dr. Kota György, a Magyar-Ukrán Kereskedelmi és Iparkamara ügyvezető igazgatója.

TVK: optimista menedzsment

A Mol nyilvános vételi ajánlatot tett a napokban a TVK Nyrt. azon részvényeire, amelyek nincsenek a birtokában.

Piaci elemzők szerint az olajár esése kedvezően hat a vegyipari cégek teljesítményére, ezért dönthetett most a Mol arról, hogy a Tiszai Vegyi Kombinát 95 százalékos tulajdonosaként megszerzi a maradék 5 százaléknyi részvénytársaságot is.

Tőzsdei elemzők értékelése szerint a TVK részvényei az utóbbi hónapokban meglehetősen jól teljesítettek, ebben többek között a kedvezőbbé váló iparági környezet játszott szerepet, aminek következtében a cég jövedelmezősége láthatóan javult.

Ráadásul a kilátásokat illetően a menedzsment is optimista, így a pozitív operatív folyamatok a negyedik negyedévben is folytatódhattak. Ezt megerősíti, hogy a TVK alapanyag árai a tavalyi negyedik negyedévben és a folyó negyedév eddig eltelt részében is jelentős csökkenést mutattak, amelyet a végtermékek árai teljes egészében nem követtek le.

Arra kérdésre, hogy miért éppen most döntött a Mol a vételi ajánlat mellett, a cégnél azt nyilatkozták: most látják kellően vonzóknak a petrokémiai környezetet és most született meg erről az igazgatóság döntése.

Az adótörvények 2015. évi változásaiból

Hogyan és mi módosul 2015-től a különböző adónemek szabályozásában? Milyen új szabályokra kell figyelni? Néhány sokakat érintő változást foglaltunk össze a vállalkozások vezetői számára.

ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ (Áfa)

Időszakos elszámolású ügyletek teljesítési ideje

– 2015. július 1-től változik az időszakos elszámolású ügyletek teljesítésének időpontjára vonatkozó szabály az adótanácsadói, könyvviteli és könyvvizsgálati szolgáltatásoknál.

– 2016. január 1-től változik az időszakos elszámolású ügyletek teljesítésének időpontjára vonatkozó szabály valamennyi időszakos elszámolású ügylet esetében.

Adólevonási korlát alóli mentesülés

– Motorbenzin beszerzése: Levonhatóvá válik a motorbenzin beszerzését terhelő áfa, amennyiben azt közvetlenül úgy használják fel, hogy az anyagjellegű ráfordításként egy másik termékértékesítés adóalapjába épül be. Kihirdetés napjától, de visszamenőleges hatállyal elévülési időn belül alkalmazható.

– Lakóingatlan áfa: Megerősítésre került, hogy a 125. § (2) bek. d) pontja alapján a lakóingatlan terhelő áfa levonható, ha azt bérbeadás útján, adóköteles hasznosítják úgy, hogy az egyébként adómentes lakóingatlan bérbeadási tevékenységre adókötelezettséget választottak, vagy kötelezően adóköteles körbe tartozott az ingatlan.

Lakóingatlan értékesítésére vonatkozó adókötelezettség választás alóli kijelentkezés

Az adóalany az átmeneti rendelkezések 290. §-a alapján a ingatlan értékesítési tevékenységének adókötelezettség választására irányuló korábbi nyilatkozatát a kihirdetést követő naptól 2015. február 28-ig bezárólag megváltoztathatja annak érdekében, hogy abból a lakóingatlan értékesítési tevékenységét 2015. január 1-jétől ismét adómentessé tegye.

Belföldi ügyletek fordított adózása

142. § (1) bek. c) pontja alapján fordított adózás alá tartozik 2015. január 1-jétől

– munkaerő kölcsönzési szolgáltatás (akkor is, ha az nem építési hatósági engedélyhez, illetve építési hatósági tudomásulvételi eljáráshoz kötött)

– iskolaszövetkezet szolgáltatásának igénybevétele

Vas- és acélipar: fordítottan adóznak 2015. január 1-jétől az áfatörvény 6/B. mellékletében felsorolt termékek (vasak, csövek). Adatszolgáltatási kötelezettség mindkét félnek!

5 százalékos áfa

A köztes terméknek minősülő nagytestű állatok, a szarvasmarha, juh és a kecske

– élő állatként, egyben, félben,

– frissen, vagy hűtve vtsz. besorolás Áfa törvény szerint.

Sertésnél nincs változás, baromfi nem tartozik bele továbbra sem.

Összesítő jelentés összeghatára (Art.)

– Belföldi ügyleteknél ezen túl az 1 millió forint áfa-tartalmat elérő számlákról kell a számlakibocsátónak és a befogadónak is tételesen adatot szolgáltatni. Eddig ez

az összeghatár 2 millió forint volt.

– Ezeken a számlákon a vevő adószáma kötelező elem lesz.

– Az adózó azonban választása szerint az 1 millió forintos értékhatár figyelembe vétele nélkül is eleget tehet kötelezettségének.

Áfabevallás gyakoriság számítása (Art.)

Éves bevallás feltétele bővült:

– 250 ezer forintos szabály, közösségi adószám (régí szabály)

– megelőző második évi áfa hatálya alá tartozó ellenérték (mentes is) 50 millió forintot nem haladja meg.

Havi bevallás:

– Jogelőd nélkül alakult adózó az első két évben (bejelentkezés évtől számítva). 2014 évi kezdésre nem vonatkozik.

– Jogelőd esetén és alanyi mentességből áfa-körbe lépés esetén nem kell alkalmazni.

Az irányadó általános forgalmiadó-bevallási időszaktól függetlenül havi A60-as összesítő nyilatkozatra kell áttérni az adóalanyak akkor is, ha a termékbeszerzés negyedévi szinten eléri az 50 ezer eur-t (beleszámít a saját vagydon mozgatása is).

TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS, JÁRULÉK – SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ

Egészségügyi szolgáltatási járulék

6810 Ft helyett 6930 Ft (napi 231 Ft)

Szociális hozzájárulás

Szociális hozzájárulás kedvezménye:

– A részmunkaidőben történő foglalkoztatás esetén az adóalap megállapítása során az arányosítási szabályt nem kell alkalmazni, ha a GYED, GYES, GYET ellátás alatt, vagy az ellátások folyósítását követően foglalkoztatja a kifizető munkavállalóját.

– A többi esetben (szakképzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatott, 25 év alatti, 55 év feletti, tartósan álláskereső, stb munkavállalónál) továbbra is arányosítási kötelezettség van részmunkaidő esetén.

– Költségvetési szerv kifizető nem érvényesítheti a 100 ezer forintos kedvezményeket.

TÁRSASÁGI ADÓ

Kapcsolt vállalkozási viszony

Kapcsolt vállalkozási viszony az adózó és más személy között akkor is fennáll a 2015. évtől, ha köztük az ügyvezetés egyezőségére tekintettel döntő befolyás gyakorlás valósul meg.

Két vagy több cég esetében a személyében azonos ügyvezetés tehát megalapozza a kapcsolt vállalkozási viszonyt függetlenül a szavazati jog mértékétől.

Közeli hozzátartozó ügyvezetők nem eredményeznek kapcsoltságot.

Veszteségelírás

– A negatív adóalappal az adóalany a következő 5 adóévben (döntése szerinti megosztásban, de a keletkezés sorrendjében) csökkentheti az adózás előtti eredményét.

– A 2014-ben kezdődő adóév utolsó napjáig keletkezett, és az adóalappal még nem érvényesített elhatárolt veszteséget az adózó a 2014. december 31-én hatályos előírások szerint írhatja le azzal, hogy az elhatárolt veszteséget legkésőbb 2025. december 31. napját magában foglaló adóévben lehet az adózás előtti eredmény csökkentéseként érvényesíteni.

A részletesebb változógyűjtemény megtalálható a www.bokik.hu honlapon.

KATA

Adóalanyiság megszűnése

– A megszűnést az adóhatóság minden esetben határozattal állapítja meg.
– Az év utolsó napján kell vizsgálni 100 ezer forintot meghaladó adótartozást, emiatt van megszűnés (nem negyedévente). A megszűnés időpontja a határozat jogerőre emelkedését magába foglaló hónap utolsó napja.

Kisadózó bejelentése

– TAJ számot is be kell jelenteni.
– Szünetelő kisadózó havi bejelentési kötelezettsége megszűnik.

– Kisadózó nyilatkozata - biztosítása a kisadózókénti bejelentéssel jön-e létre;

Munkaviszonytól való elhatárolás

Megdől a vélelem akkor is, ha nem minősül főállásúnak a kisadózó és bevételeinek több mint 50 százalékát olyan személytől szerezte, akivel nem áll a főfoglalkozása keretében jogviszonyban.

Nyilvántartott készletérték

Eva hatálya alá történő áttérés esetén sem kell leadózni KATA hatálya alá történő bejelentkezéskor nyilvántartásba vett készlet értékét.

KIVA

– Megszűnik a havi KIVA előlegfizetési rendszer, minden KIVA-alany negyedévente vall és fizet KIVA-t.

– KIVA belépés esetén a KIVA előtti időszakra fizetendő áfával nem kell növelni a KIVA alapot.
– Az utolsó negyedévre/hónapra fizetendő KIVA előleggel lehet csökkenteni a megállapított éves adót.

– Bevételi értékhatár (500 millió forint) átlépését negyedévente kell vizsgálni.

Projektjeink

DECC

2012. december 1-je és 2015. április 30-a között a Máramarosi Kereskedelmi és Iparkamara (Románia) kedvezményezettként és vezető partnerként partnereivel: a Borsod-Abaúj-Zempléni Kereskedelmi és Iparkamarával (Magyarország) és a Kárpátaljai Vállalkozásfejlesztési Alapítvánnyal („TES” FUND) együtt hajtja végre a „DECC – A gazdaság, kultúra és kreativitás támogatása Magyarország-Románia-Ukrajna határokon átnyúló területén” (DECC) projektet. A projektet az Európai Unió támogatja.

Az első év elszámolásának elhúzóda és a tavalyi évben Ukrajnában kialakult helyzet miatt a projektpartnerek kérésére meghosszabbították a DECC megvalósítását. Időközben az ágazati meghallgatások, a statisztikai adatok és az esettanulmányok feldolgozása után az MKW GmBH elkészítette a tanulmányát, amely a jelenlegi állapotok elemzése mellett ajánlásokat fogalmaz meg a román, az ukrán és a magyar partner részére.

A projekt konkrét célja Magyarország, Románia és Ukrajna közös határon átnyúló területei kulturális és kreatív iparági szerkezetének megismerése és lehetőségeik hirdetése, különös tekintettel a kulturális turizmusra. A projekt céljainak elérése érdekében mindhárom partnernél megrendezésre kerül 2015 áprilisában egy-egy záró konferenciával egybekötött vándorkiállítás, ahol a projekt megvalósulásának bemutatása mellett az iparágban érintett vállalkozások, állami és civil szervezetek is bemutatkoznak majd. További információk: Juhász Gábor pályázati referens. Tel: 06-46/501-878, juhasz.gabor@bokik.hu

STEEEP

A BOKIK 3 éves, STEEEP elnevezésű pályázatának első éve a végéhez közeledik.

A pályázatban eddig megvalósult a bevont vállalkozások energetikai felmérése, és folyamatban van a vállalkozások számára az energia menedzsment tervek elkészítése.

Mindez mellett az elmúlt év novemberében megtartották a projekt első workshopját is.

A soron következő workshopot a tervek szerint február első felében tartják, ennek témája várhatóan a megújuló energiaforrások lesznek.

A workshopkal kapcsolatos konkrét információkról (időpont, helyszín, program) természetesen mihamarabb értesíti a kamara a projektben résztvevő vállalkozásokat. Az érdeklődők a következő elérhetőségen kérhetnek információkat: steEEP@bokik.hu

Rendezvénysorozat a visegrádi országokban

A Visegrádi Alaptól elnyert támogatásból megvalósuló, a vállalkozások külkapcsolatainak élénkítését szolgáló programsorozat harmadik rendezvényét Miskolcon tartják február 26-án, a BOKIK szervezésében.

A projekt keretében 5 közép-kelet-európai ország kamarái rendeznek összesen hat rendezvényt különböző gazdasági szektorokhoz kapcsolódóan. A program megvalósítása 2014 őszén kezdődött, így a kereskedelmi és iparkamarákból álló konzorcium már két sikeres találkozót tudhat maga mögött. Ezeket a könnyűiparban, valamint a fa-, illetve építőiparban tevékenykedő vállalkozások vettek részt. A soron következő, miskolci program célcsoportja: a fém-, illetve a gépiparral foglalkozó vállalkozások.

A programsorozat negyedik rendezvénye előreláthatóan a csehországi Hodoninban lesz, ahol a mezőgazdasággal foglalkozó cégek kerülnek fókuszba, a májusi trencsényi fórumon pedig a turisztika lesz a téma. A projektzáró rendezvényét Ungváron tartják majd novemberben.

Az érdeklődő vállalkozások a következő elérhetőségen jelentkezhetnek, illetve kérhetnek további információt: Boda Orsolya, e-mail: boda.orsolya@bokik.hu; telefon: 46/501-878

A banki átutalás mellett lehetőség van a BOKIK ügyfélszolgálatokon történő készpénzes befizetésre is

Esedékes az ideai kamarai hozzájárulás befizetése

Regisztrálni a vállalkozás megalakulásakor kell, kamarai hozzájárulásként pedig évente 5000 forintot kell fizetni a székhely szerinti megyei kamarának – többek között ezt tartalmazza a gazdasági kamarákról szóló törvény.

Ez a 2012. január 1-jén életbe lépett jogszabály három lényeges elemet tartalmaz. A rendelkezés alapján a gazdálkodó szervezetek, egyéni vállalkozások kötelesek a kamarai nyilvántartásba vételüket kezdeményezni, és a kamarai közfeladatok ellátásához évente – március 31-ig – 5000 forint kamarai hozzájárulást fizetni. A kamara pedig köteles számukra a törvényben

meghatározott szolgáltatásokat – 1. tanácsadás gazdasági, pénzügyi, adózási, hitelhez jutási kérdésekben, 2. üzleti partnerkeresés, 3. pályázatfigyelés – térítésmentesen nyújtani.

Adódik a kérdés: hogyan vehetik igénybe a regisztrált vállalkozások a kamarai szolgáltatásokat? A kamara rendszeresen szervez előadásokat, fórumokat a gazdaság szereplőit érintő aktuális kérdésekről. Üzletember-találkozókon lehetőség van a partnerkeresésre, a pályázati tájékoztatókat, tanácsadásokat is érdemes figyelemmel kísérni. Honlapján minden rendezvényt meghirdet a kamara, külön kiemelve azokat a programokat, amelyekre – térítésmentesen – a

regisztrált tagokat is várjuk. Ügyfélszolgálatunkon, kirendeltségeinken is tájékoztatást kaphatnak a vállalkozók a lehetőségekről.

A kamarai hozzájárulás díját a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei vállalkozásoknak a BOKIK 10102718-01680500-02003001 számú számlájára kell befizetni március 31-ig. Az összeg átutalásánál a közlemény rovatban fel kell tüntetni: a vállalkozás adószámát és a „kamarai hozzájárulás” szöveget. A banki átutalás mellett lehetőség van a BOKIK ügyfélszolgálatokon (Miskolcon, Ózdon, Kazincbarcikán, Tiszaújvárosban, Mezőkövesden, Sárospatakon, Sátoraljaújhelyen, Szerencsen) történő készpénzes befizetésre is.

Munkaszünet – munkarend

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 102. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a 131. számú Magyar Közlönyben 2014. szeptember 24-én megjelent a nemzetgazdasági miniszter rendelete a 2015. évi munkaszüneti napok körüli munkarendről (28/2014. (IX.24.) NGM rendelet). A rendelet hatálya kiterjed minden munkáltatóra és az általuk általános munkarendben foglalkoztatott munkavállalókra.

A rendelet alapján a 2015. évi munkaszüneti napok körüli – a naptár szerinti munkarendtől való eltéréssel járó – munkarend a következő:

- január 10., szombat: munkanap
- január 2., péntek: pihenőnap
- augusztus 8., szombat: munkanap
- augusztus 21., péntek: pihenőnap
- december 12., szombat: munkanap
- december 24., csütörtök: pihenőnap

A rendelet azonban lehetővé teszi, hogy az egyenlőtlen munkaidő-beosztásban foglalkoztatott munkavállalók munkarendje – a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 96. § (1) bekezdése alapján – fentiekől eltérően is meghatározható legyen.

A kkv-k 80 százaléka fejlesztene

Egyre többen gondolkodnak hitel felvételében az alacsony kamatoknak köszönhetően

A Széchenyi Kártya Program hitelkonstrukcióit 2015-ben is állami segítséggel igényelhetik a vállalkozások, a kormány nemrégiben meghosszabbította a kamattámogatást és a garanciát, így ennek és az alacsony jegybanki alapkamatnak köszönhetően továbbra is nagyon alacsony nettó éves kamat mellett vehetik igénybe a program hitelkonstrukcióit a hazai mikro-, kis- és középvállalkozások.

Kiemelt jelentősége van a kedvező források biztosításának, hiszen a kis- és középvállalkozások 80 százaléka tervez valamilyen fejlesztést a közeljövőben, derült ki a Széchenyi Kártya Programot irányító KAVOSZ Zrt. év végi felméréséből.

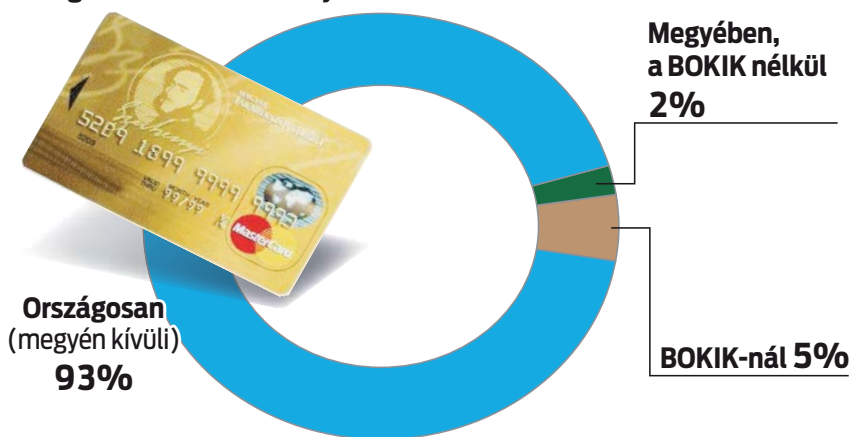
Nő a beruházási kedv

A beruházást tervező vállalkozások 84 százaléka legalább részben uniós forrást is szeretne igénybe venni a projekt megvalósításához. A KAVOSZ 1000 mikro-, kis- és középvállalkozás vezetőjének megkérdezésével készítette el aktuális reprezentatív kutatását. Ennek során a vállalkozások tervezett beruházásaival és az ezekhez szükséges forrás biztosításával kapcsolatos kérdésekre is választ adtak a cégvezetők.

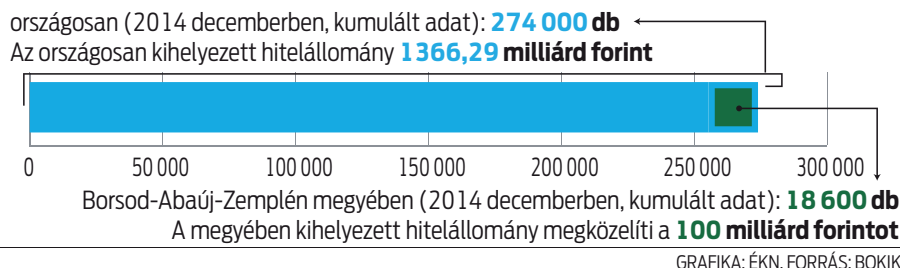
A válaszokból kiderül, hogy a kkv-szektorban idén tervezett beruházások 17 százaléka ingatlan vásárlását vagy építését, 15 százaléka székely, telephely korszerűsítését, 19 százaléka informatikai fejlesztést, 27 százaléka pedig gép vagy berendezés beszerzését célozza meg. A megkérdezett vállalkozások jellemzően többféle kisebb fejlesztés megvalósítását tervezik. A tervezett beruházások értéke 24 százalékban 5 millió forint alatti, 39 százalékban 5 és

Széchenyi Kártya

A Széchenyi Kártya igénylések alakulása Borsod-Abaúj-Zemplén megyében az országos adatokhoz viszonyítva

AZ IGÉNYLÉSEK SZÁMA

20 millió forint közötti, valamint 17 százalékban 20 és 50 millió forint között van.

Hitel a megvalósításhoz

A vállalkozások többségének nem áll rendelkezésére a teljes beruházás megvalósításhoz szükséges összeg, így az alacsony kamatoknak köszönhetően egyre többen mernének hitelt felvenni a megvalósításhoz, a hitelfelvételt tervezők aránya 77 százalék, az igényelni kívánt hitelösszeg 68 százalékban 10 millió forint alatt van.

Az olcsó hitelek mellett egyre nagyobb várakozás előzi meg a 2014–2020 időszaki uniós pályázati lehetőségeit, a

beruházást tervezők 84 százaléka jelezte, hogy a fejlesztéshez uniós forrást is szeretne igénybe venni, ami jelentős növekedés a félévvel korábbi eredményekhez képest, amikor a válaszadók 47 százaléka tervezte a pályázati részvételt.

A válaszadók 46 százaléka még sosem pályázott korábban, és sokan félnek attól, hogy nem tudnak majd megfelelni a követelményeknek, vagy nem boldogulnak a pályázati dokumentációval. A pályázatok kiválasztása és elkészítése mellett a vállalkozások jelentős részének a finanszírozással is akad problémája, 40 százalékuknak a szükséges önerő biztosításához, 37 százalékuknak

pedig az elnyert támogatási összeg előfinanszírozásához hitellehetőségre lenne szüksége.

Mind a kutatás eredményei, mind a folyamatos vállalkozói jelzések azt mutatják, jelentős igény mutatkozik a hasonló hitelkonstrukciókra, amelyek segítségével elkerülhető lenne az előző ciklusban tapasztalt probléma, hogy – vagy a pályázatokhoz szükséges önerő hiányában, vagy amiatt, hogy az elnyert támogatást csak a beruházás megvalósítása után fizeti ki az EU – számos vállalkozás esetében a pályázati lehetőségektől. Emiatt a KAVOSZ továbbra is szorgalmazza, hogy a 2014–2020-as időszakban a vállalkozások valamilyen pályázathoz automatikusan igényelhessenek a Széchenyi Kártya Programban önerő kiegészítő és a támogatást megelőlegező hiteleket.

Könnyen elérhető

Könnyen elérhető, kedvező hitelkonstrukció, előnyös a kamattámogatása, és a mi cégünk maximálisan megfelel a folyósítás feltételeinek – mondta érdeklődésünkre Dányi Gábor, az építőiparban érdekelt D-Gesztor Bau Kft. ügyvezető igazgatója a Széchenyi Kártya Programról. Cége eddig forgóeszköz hitelt és folyószámla hitelt vett igénybe, és a lehetőség sokat segített a vállalkozásnak a továbblépésben, a működésben. Az ügyvezető elmondta: a BOKIK-tól minden támogatást megkapott a hiteligényléshez.

Hitelek, kamatok

A kamattámogatás mértéke hitelkonstrukciónként eltérő, összességében 1 és 5 százalék között mozog. Öt százalékpont a kamattámogatás a Széchenyi Beruházási Hitel, az uniós pályázatokhoz igényelhető Széchenyi Önerő Kiegészítő Hitel és a Széchenyi Támogatást Megelőlegező Hitel hitelszerződések teljes összegéhez, az adott ügylet futamidejének első három évére.

A három konstrukcióhoz továbbra is kapcsolódik a hitelekhez nyújtott készpénzes kezességvállalás díjának 50 százalékáig terjedő állami támogatás. Ezzel jelenleg a beruházási és az önerő kiegészítő hitel éves nettó kamata 1,6 százalék, az uniós támogatást megelőlegező hitel 1,1 százalék. A folyószámlahitel a piacon lévő hasonló

konstrukciók közül az egyik legolcsóbb, 5,1 százalék éves nettó kamat mellett maximum 25 millió forint hitel vehető fel.

Az Agrár Széchenyi Kártya konstrukcióhoz továbbra is 4 százalékos a Földművelésügyi minisztérium által nyújtott kamattámogatás. A folyószámlahitel így jelenleg 2,1 százalékos kamat mellett érhető el a gazdálkodóknak és a feldolgozóknak. Az agrárium igényeire szabott hitelkonstrukciót a mezőgazdasági termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával, erdő-, vad- és halgazdálkodással foglalkozó mezőgazdasági östermelők, családi gazdálkodók, egyéni vállalkozók, illetve társas vállalkozásként működő kis- és középvállalkozások vehetik igénybe.

A diákok betekintést nyerhetnek a vállalkozásoknál folyó munkába

Céglátogatások Ózdon és Putnokon

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (BOKIK) ebben az évben is fontos szerepet szán a szakmák népszerűsítésének.

Ennek érdekében céglátogatásokat szervez, amelyek során a diákok és tanáraik is megismerkedhetnek egy-egy vállalkozás gyártási folyamataival, tevékenységével, az ott dolgozók munkájával. A látogatók tájékoztatást kapnak a

tanulószerepéről, a hiányszakmákról, az ösztöndíj-lehetőségekről.

Január 14-én az Ózdi Petőfi Sándor Általános Iskola tanulói vettek részt kamarai pályaaorientációs programon. A diákok – a szintén Ózdon található – Spal Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-nél tettek látogatást. Az üzem minden csarnokát bejárhatták, szem előtt tartva a biztonsági előírásokat. A Spal Kft. nagyméretű alkatrészek

gyártásával foglalkozik. Évek óta foglalkoztat tanulókat gépi forgácsoló és gépgyártástechnológiai technikus szakmákban.

A putnoki Hidromechanika Alkatrészgyártó Kft. üzemében folytatódott a szakmaismeretek bővítése. A résztvevők kisebb csoportokban, szakemberek vezetésével nyerhettek betekintést az itt zajló üzemi tevékenységbe. Az előkészítéstől kezdve a tervezésen és a

számítási feladatokon át, a hőkezelést, majd a festést és a raktározást is megnézhették. A Hidromechanika Kft.-nél is hagyománya van a gyakorlati képzésnek, szerződésben állnak a szakmát tanulókkal: hegesztők és géplakatosok oktatásával foglalkoznak.

Az üzemlátogatásokról készült képek a BOKIK Pályaaorientáció Facebook oldalán megtekinthetők.

Klein Zsuzsanna

Tanulói juttatások változása

A minimálbér összege 105 000 forintra emelkedett 2015. január 1-jétől. A tanulószerepében rögzített, százalékban feltüntetett tanulói juttatás a hónap első napján érvényes minimálbér alapján kerül meghatározásra, így januárra már ezt kell figyelembe venni. Abban az esetben, ha a tanulószerepében konkrét összeg került meghatározásra, figyelembe kell venni, hogy a szakképzési törvény százalékban határozza meg a tanulói juttatást. Előfordulhat, hogy a minimálbér változásával a tanulói juttatás összege kevesebb a törvényben előírtnál, ebben az esetben a juttatás tekintetében módosítás szükséges.

Alap normatíva

A gyakorlati képzés költségeinek a szakképzési hozzájárulás terhére történő elszámolásánál figyelembe vehető gya-

korlati képzési alap normatíva a 2014. évi központi költségvetéséről szóló 2013. évi CCXXX. törvény 57. § (8) bekezdése alapján a Szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló törvény 8. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott alap normatíva összege 2014-ben 453 000 Ft/fő/év.

Szakmánkénti normatíva

A 280/2011. kormányrendeletben szereplő súlyszorzók változatlanok maradtak. A havi tanulószerepés normatívákat tartalmazó dokumentum a www.bokik.hu oldalon, Szakképzés, mesterképzés menüpont alatt található meg.

Tanulmányi félév váltás

2015. február 1-jétől kezdődik a második félév. A szakképzési törvény alapján a

félévet sikeresen teljesítő tanulók bérét emelni kell, a gazdálkodó által meghatározott mértékben (kapcsolódva a tanulmányi eredményhez), melyet a tanulószerepésben rögzítettek.

Ezzel kapcsolatban az alábbi teendők elvégzése fontos:

- ha a tanuló bizonyítványában minden tantárgyhoz hozzá rendelt érdemjegy elégséges (2), vagy azt meghaladja, úgy a februári bértől kezdve – amelyet márciusban kell először bérszámfejtetni – a tanulószerepésben meghatározott emelést érvényesíteni kell,
- ha a tanuló tanulmányi eredményei között a bizonyítványban szerepel elégtelen (1), úgy azon tanuló bérét februártól nem kell emelni.

Bővebben: www.bokik.hu

Havasiné Fedora Andrea

Segítünk

A változásokkal kapcsolatos kérdéseikkel keressék bizalommal szakképzési tanácsadóinkat.

Miskolc és környéke, Encs,

Forró, Szikszó:

Selleiné Rózsay Eszter

46/501-884; Havasiné

Fedora Andrea 46/501-098

Tiszaújváros:

Képesné Csesznák Csilla

49/540-100

Mezőkövesd:

Dienes Lóránt 49/500-100

Szerencs:

Jolsvay János 47/561-001

Ózd és környéke:

Juhász István 48/569-228

Kazincbarcika és környéke:

Bukovenszki Ágota 48/512-

101

Sárospatak, Sátoraljaújhely:

Órményi Józsefné 47/521-

001, 47/311-034

MFKB: igényfelmérés

Elindul a 2016/2017. tanévet érintő szakmaszerkezeti előkészítő munka, amelynek célja a megyei fejlesztési és képzési bizottság aktuális beiskolázási irány-arány javaslatának megalapozása.

A BOKIK munkatársai a következő két hónap során számos megyei vállalkozást keresnek fel, hogy minél jobb képet kapjon a kamara a megye gazdasági szereplőinek szakképzettek iránti várható igényeiről. A BOKIK ebben az időszakban a megyében működő szakképző intézményeket is megkeresi annak érdekében, hogy felmérje az iskolák szakképzettek kibocsátására vonatkozó kapacitását. Kamaránk az elkövetkező

időszakban számos egyeztetést folytat a szakképzés megyei és országos szereplőivel annak érdekében, hogy a megyei szakmaszerkezet egyre jobban közelítsen a valós munkaerő-piaci igényekhez. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara által működtetett Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság március végéig teszi meg javaslatát a 2016/2017. tanévre vonatkozó szakiskolai és szakközépiskolai beiskolázási irányokra és keretszámokra. A végleges döntést a Nemzetgazdasági Minisztérium hozza meg, a szóban forgó beiskolázási irányok és arányok kormányrendeletben jelennek meg.

Tóth Ádám Zoltán

Kiemelt beruházás Ózdon

Nemzeti Filmtörténeti Élményparkot építenek Ózdon, az Ipari Park területén 927 millió forintból. A beruházás kiemelt projektként szerepel a Magyar Közlönyben megjelent kormányrendeletben.

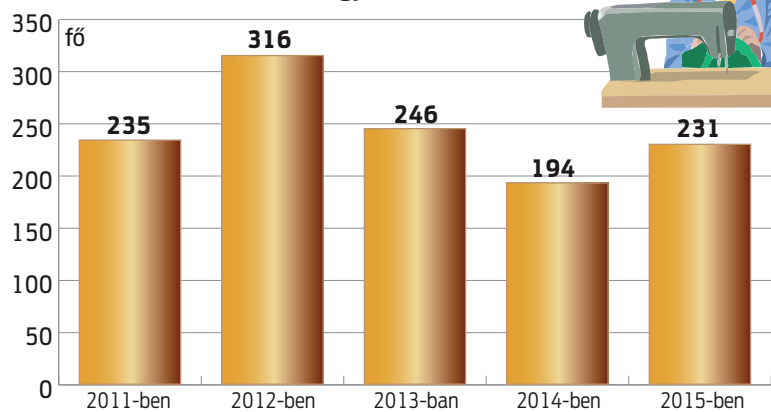
Riz Gábor országgyűlési képviselő köszönetét fejezte ki a kormánynak azért, hogy változatlanul bízik az ózdi emberekben, bízik a városban és térségében. Megtudtuk, az elmúlt időszak a tervezéssel telt el. A beruházás keretében felújítják az Ózdi Ipari Park területén található, ipari műemléknek minősülő Fűvógépház közel 2800 négyzetmé-

teres épületét, ahol a magyar és a kelet-európai filmtörténet bemutatására nyílik majd lehetőség egy egyedülálló, a legkorszerűbb technikai megoldásokat alkalmazó, interaktív kiállítás keretében. Az élményparkban a visegrádi országok nyelvein és angol nyelven lehet majd tájékozódni.

Ez az új beruházás gazdagítja a már megkezdett, úgynevezett Kultúrgyár projektet, hiszen a fűvógépház harmadik elemként lép be a korábban megkezdett kulturális GPS és a város által menedzselte kohászattörténeti skanzen mellé.

A szakmák kiválóságai

A Szakma Kiváló Tanulója Versenyen résztvevők számának alakulása B.-A.-Z. megyében

GRAFIKA: ÉKN. FORRÁS: BOKIK

Többen jelentkeztek idén a szakmai versenyekre

Megkezdődtek az idei szakmai tanulmányi versenyek. A Szakma Kiváló Tanulója Verseny és az Országos Szakmai Tanulmányi Verseny – az iskolai előválogatáson túl – három fordulóból áll. Ezek: megyei írásbeli elődöntők, országos előválogató vagy elődöntők és országos döntő.

Az első fordulóban a megyei elődöntők megszervezése a területi kamarák feladata, ez a forduló írásbeli feladatmegoldásból áll. Borsod-Abaúj-Zemplén megyében az elődöntők január 6-a és 21-e között zajlanak a BOKIK szervezésében, 28 szakképesítésben. Megyénkben az előzetes tervek szerint 231 tanuló nevezett az írásbeli elődöntőkre, amely a tavalyi évhez képest közel 20 százalékos létszámnövekedést jelent. A legtöbb jelentkező a következő szakképesítésekénél volt: kereskedő, vendéglátás-szervező, vendéglős, gépjárműjavítástechnológiai technikus.

Az írásbeli forduló után a kijavított dolgozatok megtekintésére februárban lesz lehetőségük a tanulóknak a kamarában.

A második fordulóra, amely az előválogatót jelenti az egyes szakképesítésekben, várhatóan márciusban kerül sor.

A döntőt a budapesti HUNGEXPO területén szervezi a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara 2015. április 27–29-én.

Tombola a klaszterrel

A City-Partner Miskolc – Miskolc Belvárosi Gazdaságfejlesztő Klaszter is partnere a Miskolci Kocsonya Farsangnak, amelyet február 5-8. között rendeznek Miskolc belvárosában. Az esemény apropóján, a klaszter szervezésében „Farsangi Tombola” játék meghirdetésére is sor kerül: ehhez egy rövid kérdőívet kell kitölteniük azoknak, akik játszani szeretnének február 7-én, a klasztertagok által felajánlott kisebb ajándékokért. Ajátékrészleteiről a Kocsonya Farsang weboldalán lehet majd tájékozódni. Az együttműködés részeként a rendezvény részletes programfüzete a klasztertagok főtcai üzleteiben is elérhető lesz.

Kézműves Kupa 2015

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara a hagyományokhoz híven idén is megrendezi hazánk legnagyobb szépművészeti versenyét, a Kézműves Kupát. A rendezvény helyszíne a miskolci Generali Aréna lesz március 22-én, vasárnap.

A „Kézműves Kupa 2015” Sztárkézműves Mesterbajnokság ti-

zenharmadik alkalommal viseli a Kisgergelyné Tolcsvai Mária és nyolcadik alkalommal a Lapis Imre Emlékverseny elnevezést. A Kézműves Kupát a tervek szerint ezúttal is szakmai bemutatók színesítik majd, és a szépművészeti szolgáltatásokhoz kapcsolódó vásár, szakmai tanácsadás gazdagítja a programot.

IMPRESSZUM

Felelős kiadó: Bihall Tamás

Kiadja: a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

Postacím: 3501 Miskolc, Postafiók 376.

Lapunk elérhető: www.bokik.hu

Nyomdai munkálatok és terjesztés: Russmedia Kft.

4031 Debrecen, Balmazújvárosi út 11. Telefon: 52/526-626, Fax: 52/412-940

» Pályázatfigyelő: ERASMUS+

Az európai uniós ERASMUS+ programon belül ismét pályázni lehet – az oktatás területén belül – mobilitás projektekre, és lehetőség van az „Együttműködés az innováció és a bevált gyakorlatok cseréjében” pályázati kategóriában is projektek benyújtására. Az ERASMUS+ program pályázati útmutatója a következő linken érhető el magyar nyelven: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/documents/erasmus-plus-programme-guide_hu.pdf